

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 21 (1170) • J • ROK LX • 21 V 2017 • TORUŃ

w numerze:

Wiara i czyn – konferencja
„Droga do niepodległej Polski”

Zakochany w misjach brazylijskich –
zmarł o. Zdzisław Kamiński, redemptorysta

MYŚL NA TYDZIEŃ

Dopóki ze sobą rozmawiamy, jesteśmy razem, zdolni przecież do porozumienia, przebaczenia, wzajemnego przyciągnięcia się w miłości.

Bp Andrzej Suski

Módl się za mamę

Smatki zabijające swoje nie-narodzone dziecko. Słyszymy o matkach, które od własnego dziecka wolą kolejnego partnera życiowego czy alkohol. Są matki, dla których dziecko to „dzidzia” będąca przedmiotem do pokazywania albo takie, które poprzez swoją apodyktyczność niszczą w dziecku poczucie własnej wartości, fundując mu dorosłość z brakiem wiary w siebie skrywanym w nałogach.

Ale są też matki prawdziwie majowe, Maryjne. To mama, mamusia, mamcia, która daje życie, ale go nie ogranicza, która widzi zmęczenie na twarzy już kilkudziesięcioletniego dziecka i woli nie prosić o pomoc, ale sama coś robi nawet, jak ta czynność sprawia już jej trudność. To mama, która niby nie wie wszystkiego, ale widzi więcej niż dzieciom się wydaje i która nieustannie powtarza: „Obyście zawsze kochały się tak, jak teraz”.

Miej odwagę wyleczyć się ze zranień zadanych przez matkę, bo tylko ty jesteś odpowiedzialny za swoje dorosłe życie. Dziękuj Bogu za mamę, która niczym Maryja jest cichą towarzyszką twojego życia. I módl się za swoją mamę bez względu na to, jaka jest.

Joanna Kruczyńska

Czytelnicy i pracownicy „Niedzieli” przy katedrze w Legnicy

Anna Głos

PIELGRZYMKOWA DROGA DO EMAUS

ANNA GŁOS

Radości wspólnego podróżowania mieli okazję doświadczyć pracownicy i czytelnicy tygodnika „Niedziela” biorący udział od 29 kwietnia do 2 maja w pielgrzymce zorganizowanej przez redaktora odpowiedzialnego „Głosu z Torunia” ks. Pawła Borowskiego.

Trasa wyjazdu wiodła przez dawne opactwo Cystersów w Lubiążu zaliczane do największych klasztorów Europy. Obecnie bardzo zniszczony, jest tylko częściowo odrestaurowany i udostępniany dla zwiedzających. Mimo zniszczeń wrażenie wywarł ogrom tego miejsca, skala zabudowań, jak też wspaniałość dzieł sztuki ocalałych z pożogi

wojennej. Kolejnym historycznym miejscem pielgrzymowania był zamek Książ, trzeci co do wielkości w Polsce ze wspaniałymi kompozycjami kwiatowymi przygotowanymi na 34. Festiwal Kwiatów i Sztuki. Pielgrzymkowy szlak wiodł również przez Wrocław bogaty w liczne zabytki. Zachwyciły nas pieczołowicie odnowione kościoły i kamienice, rynek ze starym i nowym ratuszem, imponujący budynek Uniwersytetu Wrocławskiego. Wielkie wrażenie wywołała swoim rozmiarem i realizmem „Panorama Raławicka” namalowana ponad 120 lat temu przez Jana Stykę i Wojciecha Kossaka. Wrażeń innego rodzaju doznaliśmy podczas odwiedzin

naszych „braci mniejszych” we wrocławskim ZOO, najstarszym w Polsce. Największą jego atrakcją jest unikatowe na skalę światową Afrykarium prezentujące zwierzęta występujące wyłącznie na Czarnym Łądzie. Słoneczna pogoda zachęcała do zwiedzania Ostrowa Tumskiego z archikatedrą pw. św. Jana Chrzciciela z barokową kaplicą Elektorską. Tam uczestniczyliśmy w Mszy św., w czasie której – jak podczas wszystkich Eucharystii sprawowanych na trasie – polecał mi się oprócz własnych intencji prośbę o łaskę zdrowia dla chorej 32-letniej Ani, mamy czworga dzieci.

dokończenie na str. V

SZYNYCH

Aby wiernie służyli

Podczas Mszy św. sprawowanej 22 kwietnia w kościele pw. św. Mikołaja w Szynychu siedmiu chłopców po kilkumiesięcznym przygotowaniu zostało dopuszczonych do służby liturgicznej. Podczas uroczystości proboszcz ks. Grzegorz Kopeć przedstawił wspólnie parafialnej kandydatów. W gronie tym znaleźli się: Tomasz Dziecioł, Krzysztof Sewerynowicz, Bartosz Tomala, Marcin Gromelski, Błażej Zdun, Borys Konowal-

ski i Jakub Głowacki. Następnie kapłan odmówił modlitwę błogosławieństwa oraz założył im poświęcone komże. Nowo przyjęci ministranci złożyli uroczyste ślubowanie, przyrzekając wypełnianie obowiązków ministranckich. Na zakończenie ks. Grzegorz dodał, że pragnie, aby grono ministrantów w naszej parafii powiększało się, dlatego zachęcamy chłopców, aby z ochotą i radością podjęli obowiązki służby przy ołtarzu.

Archiwum parafii

Nowi ministranci

Ten dzień z pewnością był ważnym wydarzeniem w życiu nowych ministrantów. Byli oni otoczeni modlitwą i wsparciem najbliższych. Ksiądz Proboszcz złożył także wyrazy wdzięczności dla rodziców za skierowanie tych dzie-

ci na drogę posługi ministranckiej i trud przygotowywania ich na to wydarzenie. Serdecznie gratulujemy nowym ministrantom i życzymy, aby wiernie służyli Jezusowi Chrystusowi i wspólnocie Kościoła.

Oprac. Aleksandra Korgol

GRUDZIĄDZ

Rocznica Konstytucji 3 maja

W rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja w bazylice pw. św. Mikołaja w Grudziądzu została odprawiona uroczysta Msza św., której przewodniczył ks. inf. Tadeusz Nowicki w asyście grudziądzkich duchownych: ks. kan. Dariusza Kunickiego – proboszcza bazyliki, ks. prał. Stanisława Andrika – proboszcza parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego oraz ks. kpt. Artura Majorka – kapelana miejscowego garnizonu.

Na wstępie ks. inf. Nowicki przypomniał, że naród polski – jak to często powtarzał św. Jan Paweł II – jest narodem chrześcijańskim, a jego tron znajduje się w Częstochowie na Jasnej Górze, gdzie króluje Maryja. – Przez modlitwę chcemy dziś podziękować Bogu za niepodległość oraz łaski odebrane od naszej Królowej – mówił ks. inf. Nowicki.

W homilii ks. kpt. Artur Majorek zauważył, że Matka Boża Bolesna

trwała pod krzyżem Chrystusa, który powierzył Jej pod opiekę swego ukochanego ucznia. – Dziś Syn Boży również mówi do nas „Oto Matka twoja”, Matka polskiego narodu, więc nadal winniśmy nasze troski zanosić przed tron Maryi. Historia Polski zataczała różne kręgi. Byliśmy narodem pod trzema zaborami, ale zachowaliśmy swego ducha, bo ojczyzna jest dobrem najwyższym – mówił kaznodzieja.

Ks. prał. Stanisław Andrik odmówił modlitwę za ojczyznę sługi Bożego ks. Piotra Skargi i odśpiewano pieśń „Boże, coś Polskę”. W uroczystości udział wzięli m.in. przedstawiciele władz miejskich i wojska oraz poczty sztandarowe. Liturgię śpiewem uświetnił chór męski Echo. Część patriotyczna odbyła się na Rynku Głównym przed pomnikiem Żołnierza Polskiego. Oddano salwę honorową i złożono kwiaty.

Zenon Zaremba

Archiwum organizatorów

W Godzinie Miłosierdzia 30 kwietnia spotkaliśmy się przy Placu Rapackiego w Toruniu na wspólnym czytaniu i rozważaniu Listu św. Pawła do Galatów. Wydarzenie zorganizowane zostało przez Wspólnotę Słowo Życia z okazji Narodowego Dnia Czytania Pisma Świętego. Była to dla nas dobra okazja do wspólnotowego pochylecia się nad Słowem Bożym, zatrzymania się wśród obowiązków dnia codziennego oraz do odpowiedzi na hasło roku duszpasterskiego: „Idźcie i głosście”.

Ewa Jankowska

Archiwum parafii

W sanktuarium Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin w Toruniu 3 maja sprawowana była Msza św. w intencji tegorocznych maturzystów z diecezji toruńskiej. Eucharystii przewodniczył o. Justyn Berus OFM. Świątynia wypełniła się młodzieżą, rodzicami i nauczycielami, którzy przybyli, by modlić się o światło Ducha Świętego dla przystępujących do egzaminu maturalnego. Modlitwie towarzyszyły relikwie św. Józefa z Kupertynu, patrona egzaminowanych. Po Mszy św. zgromadzeni oddali cześć relikwiom oraz przyjęli indywidualne błogosławieństwo.

xpb

GÓRNE WYMIARY

Św. Florian w diecezji

Parafia pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Górnych Wymiarach 3 maja przeżyła szczególną uroczystość. Tego dnia do kościoła parafialnego zostały wprowadzone relikwie św. Floriana, patrona strażaków. Uroczystej Mszy św. przewodniczył ks. kan. Adam Ceynowa, dziekan dekanatu chełmińskiego. Nawiązując do symboliki uroczystości Królowej Polski, okresu wielkanocnego oraz postaci św. Floriana, zwrócił on uwagę, że zarówno każdy strażak, jak i wyznający Chrystusa powinien kierować mądrością, odwagą i wiarą.

Inicjatywa sprowadzenia relikwii patrona strażaków należała do druhow OSP w Podwiesku. Ofiarowali oni relikwiarz, a także ornat ku czci świętego. Dzień ten był także przeżywany jako Święto Strażaka Gminy Chełmno, dlatego nie zabrakło na uroczystościach przedstawicieli lokalnych władz samorządowych oraz reprezentantów jednostek OSP i PSP z terenu gminy.

Proboszcz miejsca ks. Mirosław Parulski podziękował druhom z OSP w Podwiesku za wieloletnie zaangażowanie na rzecz życia parafii, a także za pomysł i pomoc w sprowadzeniu relikwii patrona

Wprowadzenie pierwszych w diecezji relikwii św. Floriana do kościoła

strażaków. Są to pierwsze relikwie św. Floriana w naszej diecezji oraz północnej Polsce, dlatego serdecznie zapraszamy wszystkich zaangażowanych w służbę i życie straży: strażaków i ich rodziny, a także księży do oddania czci swemu patronowi. Niech św. Florian umacnia wszystkich strażaków w realizacji swego powołania, jakim jest ratowanie ludzkiego życia i dorobku materialnego.

Michał Wyrębski

PIELGRZYMKA

Śladami św. Maksymiliana

Parafialna pielgrzymka śladami św. Maksymiliana Marii Kolbego odbyła się w dniach od 22 do 24 kwietnia. Prowadził ją ks. Łukasz Meszyński, wikariusz parafii pw. św. Maksymiliana w Toruniu, oraz s. Julia, karmelitanka Dzieciątka Jezus. Opracowany na wyjazd folder zawierał informacje o organizatorze pielgrzymki, czyli parafii pw. św. Maksymiliana, program trasy oraz fotografie miejsc pielgrzymkowych.

W Pabianicach w kościele pw. św. Mateusza modliliśmy się na Mszy św., którą sprawował ks. Łukasz. Przewodniczą oprowadziła nas po kościele i podkreśliła, że w nim właśnie mały Rajmund Kolbe przystąpił do I Komunii św. oraz tu miał widzenie Matki Bożej, ukazującej mu dwie korony –

czystości i męczeńską. Z Pabianic dojechaliśmy do Zduńskiej Woli, gdzie zwiedziliśmy Muzeum św. Maksymiliana mieszczące się w zrekonstruowanym domu, w którym 8 stycznia 1894 r. urodził się przyszły święty. Udaliśmy się także do Oświęcimia, aby zwiedzić niemiecki obóz koncentracyjny, a tam m.in. celę śmierci głodowej św. Maksymiliana.

Głównym punktem drugiego dnia pielgrzymki była modlitwa Koronką do Miłosierdzia Bożego, a następnie Msza św. pod przewodnictwem bp. Damiana Kuskusa w sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Krakowie-Łagiewnikach. Zwiedziliśmy również podziemia krakowskiego Rynku, a w Kalwarii Zebrzydowskiej, gdzie nocowaliśmy,

uczestniczyliśmy m.in. w modlitwie różańcowej oraz Drodze Krzyżowej na drózkach.

Ostatniego dnia pielgrzymki nawiedziliśmy Muzeum św. Ojca Maksymiliana Kolbego w Niepokalanowie. Jedyną relikwią świętego jest jego broda zapuszczona w Japonii, a ścięta przez brata fryzjera na początku II wojny światowej. Ten brat, jakby proroczo, przechował skrupulatnie włosy z brody. W kaplicy, w której św. Maksymilian sprawował Msze św. dla swych braci, przeżyliśmy Eucharystię pod przewodnictwem ks. Łukasza.

Na wszystkich etapach drogi pielgrzymkowej modliliśmy się różańcem, Koronką do Bożego Miłosierdzia i pieśniami.

Barbara Rojek

ZAPRASZAMY

32. Świętojański Festiwal Organowy

Rozpoczął się Świętojański Festiwal Organowy. Zapraszamy na koncerty do toruńskich świątyń:

28 maja (niedziela), godz. 19, kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Wykonawca: Andrzej Chorościński, Warszawa;

3 czerwca (sobota), godz. 17, kościół pw. Ducha Świętego. Wykonawca: Adam Klarecki, Włocławek;

4 czerwca (niedziela), godz. 18.45, sanktuarium Miłosierdzia Bożego. Wykonawca: Elżbieta Karolak, Poznań;

11 czerwca (niedziela), godz. 19, kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski. Wykonawca: Sławomir Kamiński, Poznań;

17 czerwca (sobota), godz. 17, kościół pw. Ducha Świętego. Wykonawca: Marcin Łęcki, Toruń;

18 czerwca (niedziela), godz. 19, kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Wykonawca: Mariusz Ryś, Tarnobrzeg;

25 czerwca (niedziela), godz. 19, katedra Świętych Janów, koncert finałowy. Wykonawca: Julian Gembański, Katowice.

Międzydekanalny Festiwal Pieśni Maryjnych

Szkoła Podstawowa w Miesiączkowie wraz z dziekanem ks. kan. Stefanem Maliszewskim organizuje Festiwal Pieśni Maryjnych. Festiwal rozpocznie się Mszą św. 26 maja o godz. 11 w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Górnym. Czas zakończenia uzależniony jest od liczby osób biorących udział w festiwalu. W konkursie mogą wziąć udział dzieci, młodzież oraz dorośli z okolicznych dekanatów. Uczestnicy konkursu wystąpią w trzech kategoriach: soliści, zespoły oraz scholy i chóry. Zgłoszenie udziału w festiwalu odbywa się przez wypełnienie karty uczestnictwa i przesłanie jej do 22 maja na adres: Szkoła Podstawowa w Miesiączkowie, 87-320 Górzno z dopiskiem: „Festiwal Pieśni Maryjnych” lub e-mail: miesiaczkowo@interia.pl lub parafiagorzno@interia.pl. Karty uczestnictwa można pobrać w parafiach. Więcej informacji pod nr tel. (056) 49-18-230 lub 512-328-884.

WIARA I CZYN

W ramach realizacji hasła: „Wiara i czyn” w Centrum Dialogu im. Jana Pawła II w Toruniu Zarząd Akcji Katolickiej Diecezji Toruńskiej zorganizował konferencję „Droga do niepodległej Polski”

LIDIA GLIWA

Celem konferencji, która odbyła się 29 kwietnia, było poszerzenie wiedzy historycznej o przywódcach prowadzących naród polski do uwolnienia się od zaborców. Zostali oni patronami 2017 r. ustanowionymi przez Sejm RP po to, aby oddać hołd bohaterom, a także, by młodym pokoleniom wskazać przykład służby i poświęcenia dla Ojczyzny i wzmocnić przez to kondycję duchową narodu.

Konferencję rozpoczęto Mszą św. w kaplicy seminaryjnej, celebrowaną przez ks. kan. Wiesława Łużyńskiego, diecezjalnego asystenta kościelnego Akcji Katolickiej, i o. Remigiusza Zmudę OSPPE. W homilii ks. kan. Łużyński mówił o niewyobrażalnej wielkości Boga, do którego można się zbliżyć tylko w pokorze i na kolanach. Wspominał również, że kaplica seminaryjna jest ważnym miejscem spotkania, ponieważ z wzajemnego poznania i ubogacania się rodzą się powołania kapłańskie.

Wielcy Polacy

Prof. Wojciech Polak przybliżył postać Tadeusza Kościuszki (1746 – 1817). Omawiając życiorys wielkiego Polaka, podkreślił, że jest on symbolem patriotyzmu i wolności dla wszystkich zarówno w Polsce, jak i Ameryce. Ten znakomity dowódca wojskowy i wspaiały organizator wielkiego zrywu niepodległościowego był Najwyższym Naczelnikiem Siły Zbrojnej Narodowej w czasie insurekcji kościuszkowskiej, czyli polskiego powstania narodowego przeciw Rosji i Prusom w 1794 r. Zjednoczył przeciw zaborcom wszystkie stany oraz

Prof. Wojciech Polak przybliżył postać Tadeusza Kościuszki

grupy etniczno-wyznaniowe. Kościuszko wprawdzie poniósł klęskę, ale wskazał drogę walki o wolność poprzez zbiorowy wysiłek całego narodu, co zaowocowało w następnych pokoleniach.

Kolejnym prelegentem był dr Zbigniew Girzyński, który mówił o Józefie Piłsudskim. Podkreślił, że ten polski działacz społeczny i niepodległościowy, który był twórcą Legionów Polskich, naczelnym wodzem Armii Polskiej, naczelnikiem państwa w latach 1918-22, pierwszym marszałkiem Polski, przywódcą sanacji i dwukrotnym premierem w okresie międzywojennym, był patriotą i stał się symbolem nieugiętej walki o niepodległość Polski.

Maryjne koronacje

2017 r. jest również Rokiem 300-lecia Koronacji Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej. Uchwałą w tej sprawie przyjął Sejm, a wcześniej Senat RP. O. Remi-

gusz Zmuda OSPPE przedstawił przebieg koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej z 8 września 1717 r. Przypominał również, że już w 1656 r. król Jan Kazimierz oddał Rzeczpospolitą pod opiekę Matki Bożej, którą nazwał Królową Korony Polskiej. Działo się to po obrońce Jasnej Góry w czasie, gdy Polska była wciąż opanowana przez Szwedów i Rosjan. Królewskie ślubowanie miało poderwać społeczeństwo do dalszej walki z okupantami. Ikony jasnogórską udekorowano wówczas drogoceńnymi koronami ofiarowanymi przez papieża Klemensa XI. Fakt ten miał znaczący wpływ na propagowanie patriotycznej i religijnej tradycji Rzeczypospolitej oraz jest lekcją polskiego dziedzictwa.

W nawiązaniu do tego tematu dr Michał Białkowski omówił koronacje koronami papieskimi cudownych wizerunków maryjnych w diecezji toruńskiej. Największym zainteresowaniem cie-

szyły się historie koronacji obrazu Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Toruniu, Matki Bożej Bolesnej w Chełmnie i Matki Bożej Łąkowskiej w Nowym Mieście.

W części organizacyjnej prezes Lidia Gliwa omówiła wystawę, która była uzupełnieniem kwestii poruszanych przez prelegentów. Zaprosiła też do Zamku Bierzgłowskiego na wrześniowe dni formacyjne, których przewodnim hasłem będą słowa: „Otrzymaliście Ducha Świętego”. Ks. kan. Wiesław Łużyński zachęcał do jak najliczniejszego uczestnictwa w pielgrzymce na Jasną Górę, podkreślając, że publiczne wyznawanie wiary jest naszym obowiązkiem.

Po wspólnej modlitwie spotkanie zakończono agapą. W konferencji uczestniczyli członkowie i sympatycy Akcji Katolickiej Diecezji Toruńskiej, a także Hanna Marchlik, prezes Akcji Katolickiej Diecezji Bydgoskiej. Za czynny udział serdecznie dziękujemy. ■

Teresa Jeszka

PIELGRZYMKA

U Matki Bożej Bolesnej

Pięćdziesięcioosobowa grupa pielgrzymkowa z miejscowości Błotka, Brzeźno, Gostkowo, Gronowo, Kamionki, Rozgarty, Przyśiek, Turzno oraz Toruń 3 maja wyruszyła do sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Oborach k. Rypina. Inicjatorem i koordynatorem pielgrzymki był komitet organizacyjny pod kierunkiem dr. inż. Jarosława Mikołajczyka.

Pielgrzymka rozpoczęła się Droga Krzyżową, którą poprowadzili Urszula Kołtun oraz Eugeniusz Giergielewicz. Po Mszy św. godziną przerwę pielgrzymi wykorzystali na poznanie sanktuarium, medytację, modlitwę indy-

widualną. W dalszej części pielgrzymki odbyło się poświęcenie dewocjonałów oraz szkaplerzy. Z grupy pielgrzymkowej 9 osób przyjęło szkaplerz karmelitański z rąk kapłana. Zgodnie z obietnicą, osoby noszące szkaplerz zapewniają sobie opiekę Matki Bożej w tym życiu, a w szczególności w godzinie śmierci. Chorym udzielono specjalnego błogosławieństwa. Zakończeniem pielgrzymki była modlitwa Koronką do Miłosierdzia Bożego. Dla wielu wiernych było to pierwsze spotkanie z Matką Bożą Bolesną w sanktuarium oborskim.

Jarosław Mikołajczyk

Pątnicy przed sanktuarium w Oborach

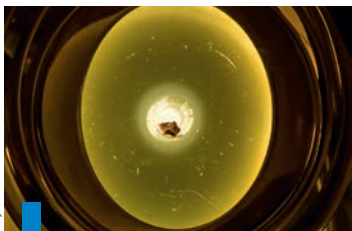
PIELGRZYMKOWA DROGA DO EMAUS

dokończenie ze str. I

Dla wielu pątników głównym miejscem ich pielgrzymowania była Legnica, stolica diecezji powołanej do istnienia przez św. Jana Pawła II, podobnie jak diecezja toruńska 25 marca 1992 r. Posiada ona wiele pięknych kościołów, m.in. pw. Świętych Piotra i Pawła, kościół Mariacki i zamek piastowski. Miejscem, które jednak szczególnie przyciąga od niedawna pielgrzymów do Legnicy, jest kościół pw. św. Jacka Odrowąża. W tej świątyni 25 grudnia 2013 r. wydarzył się cud eucharystyczny, kiedy podczas Mszy św. przy udzielaniu Komunii św. Hostia upadła na posadzkę. Została podniesiona i złożona do

naczynia z wodą. Po pewnym czasie pojawiły się na niej przebarwienia koloru czerwonego. Badania wykazały, że na Hostii znajdują się „fragmenty mięśnia sercowego ze zmianami, które «często towarzyszą agonii»”. Badania genetyczne wskazują na ludzkie pochodzenie tkanki”. Obecnie relikwia jest wystawiona w kaplicy w lewej nawie świątyni. Tam pielgrzymi adorowali Pana Jezusa żywego i prawdziwego. W cichej modlitwie zawierzali mu swoje rodziny, problemy, troski i niepokoje. W drodze powrotnej toczyły się dyskusje, jak wśród uczniów zmierzających do Emaus. Zastanawialiśmy się, dlaczego cud wydarzył się właśnie w Legnicy, dlaczego właśnie w tym kościele, co chce nam Jezus przez ten cud powiedzieć? Wiemy, że na wiele z tych pytań nie uzyskamy jasnej odpowiedzi. Ks. Mieczysław Maliński kiedyś napisał: „Być chrześcijaninem, to spotkać Go osobiście”. Dla nas Legnica była miejscem naszego osobistego spotkania ze Zmartwychwstałym.

Anna Głos

Fragmenty mięśnia sercowego – relikwia z Legnicy

Modlitwa przed relikwią cudu eucharystycznego w kaplicy kościoła pw. św. Jacka

ZAKOCHANY W MISJACH BRAZYLIJSKICH

W Salwadorze 24 kwietnia zmarł długoletni misjonarz redemptorysta w Brazylii, pochodzący z Torunia o. Zdzisław Kamiński

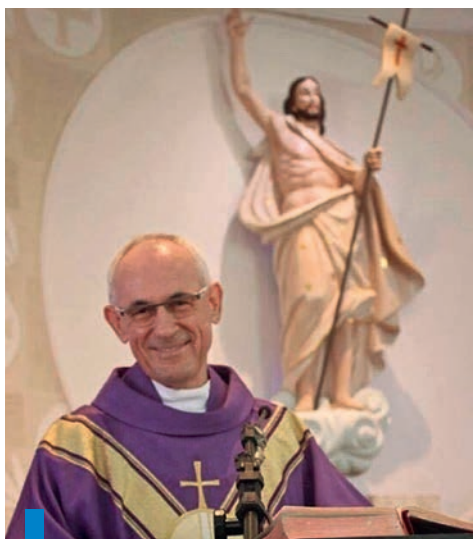
KS. WACŁAW DOKURNO

Przed piętnastu laty w liście do róż różańcowych w naszej diecezji tak m.in. opisywał drogę swego powołania: „Sięgam do minionych lat, miejsc i pracy, której nigdy nam nie brakuje... 2 lutego 2003 r. będę obchodził 25-lecie od złożenia ślubów zakonnych w Zgromadzeniu Najświętszego Odkupiciela, do którego wstąpiłem w 1976 r. Świecenia kapłańskie otrzymałem w Tuchowie k. Tarnowa w niedzielne popołudnie 5 czerwca 1983 r. Było nas dwunastu. Po święceniach zostałem skierowany do mojego rodzinnego Torunia. Tam, na Bielanych, ukończyłem roczne tzw. tirocinium przygotowujące do pracy misyjnej w Polsce.

Pod koniec 1985 r. wyjechałem do Belgii na kurs przygotowujący do pracy misyjnej w krajach Ameryki Łacińskiej. 7 maja 1986 r. lądowałem w Salwadorze, stolicy brazylijskiego stanu Bahia, mieście, które było pierwszą stolicą i biskupstwem (metropolią) Brazylii. Region najuboższy i najbardziej nękany przez skorumpowanych polityków, bezrobocie, biedę, upały i susze... Z drugiej natomiast strony najpiękniejszy, najreligijniejszy i najradośniejszy z zakątków przeogromnej i z natury już pięknej, gościnnej i religijnej Brazylii. Rozpocząłem swoją misyjną przygodę właśnie w Salwadorze, odwiedzając przy tym inne miejsca naszej ewangelizacyjnej pracy w stanie Bahia.

Po rocznym pobycie skierowano mnie na studia do Rzymu. Specjalizowałem się w teologii życia wewnętrznego w Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. Na początku 1990 r. powróciłem do Bahii. Pracowałem jako wychowawca w naszym Wyższym Seminarium, następnie jako proboszcz katedry w mieście Senhor do Bonfim.

Pod koniec 1993 r. zostałem proboszczem w parafii Zmartwychwstania Pańskiego i rektorem (kustoszem) sanktuarium św. Łazarza

O. Zdzisław Kamiński CSSR

w Salwadorze. W 1997 r. skierowany zostałem do pracy w mieście Bom Jesus da Lapa (Dobry Jezus z Groty). Pracowałem tam jako rektor sanktuarium Dobrego Jezusa (Santuário Bom Jesus).

W styczniu 2002 r. obejmowałem rektorstwo wspólnoty i sanktuarium Matki Bożej Wspomożycielki w Arraial d'Ajuda (Nossa Senhora D'Ajuda). Jest to najstarsze sanktuarium maryjne w Brazylii położone nad Atlantykiem.

Jeszcze nie otrząsałem się dobrze z tęsknoty za ludem i za przepiękną, chociaż bardzo wyczerpującą pracą w wiecznie upalnym Bom Jesus da Lapa; jeszcze nie zdążyłem wejść w nowy klimat i życie jakże odmiennego, nadmorskiego, wiecznie zielonego i jakże wilgotnego rejonu południowej Bahii, a już w kwietniu otrzymałem nowy dekret nominacyjny... Tym razem podpisany przez generała o. Josepha Tobina. Zostałem mianowany na najbliższe 3 lata rektorem

naszego głównego sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Rzymie.

16 lat przeżytych w Brazylii, w warunkach ciężkich, ale kochanych; w Kościele cierpiącym, ale żywym, dynamicznym i otwartym, tzn. stojącym pośrodku ludu, który de facto czuje się Kościołem i odpowiedzialnym za Jego losy jako konkretnej wspólnoty, bez formalizmów i patentu na prawdę... Dzisiaj przyzwyczajam się powoli do nowej rzeczywistości i jestem przekonany, że przy pomocy Nieustającej Pomocy i Waszego, jakże cennego, modlitewnego wsparcia, podołam zadaniu. Bom Jesus da Lapa (Dobry Jezus z Groty) niech będzie naszym drogowskazem i siłą, szczególnie w momentach próby, słabości czy jakimkolwiek cierpieniu. Dziękuję za modlitwę i proszę o modlitwę!”.

Oddany gorąco w Chrystusie i Maryi
O. Zdzisław (Carlos) Kamiński CSSR
Rzym, 8 października 2002 r.

Praca w Rzymie okazała się zbyt trudna dla zakochanego w ludzie brazylijskim misjonarza. Już w 2003 r. o. Zdzisław (dla Brazylijczyków Carlos, gdyż imię słowiańskie było zbyt trudne do wymówienia) powrócił do Bahii, do znanych sobie wspólnot: był przełożonym wspólnoty św. Łazarza i prefektem studentatu teologii w Salwadorze, w 2006 r. powrócił do Bom Jesus da Lapa, w 2011 r. został kustoszem sanktuarium Matki Bożej Wspomożycielki w Arraial d'Ajuda oraz od 2013 r. był duszpasterzem w parafii Zmartwychwstania Pańskiego w Salwadorze. Zachorował na ostrą białaczkę i po kilku tygodniach odszedł do domu Ojca otoczony gorącą modlitwą. 4 godziny po śmierci tłumy wiernych zgromadziły się na pierwszej Mszy św. w Salwadorze. Po przewiezieniu ciała do oddalonego o 800 km Bom Jesus da Lapa 26 kwietnia został pochowany na cmentarzu w pobliżu sanktuarium Dobrego Jezusa. ■

W kościele pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego w Toruniu 30 kwietnia podczas Mszy św. świętowaliśmy jubileusz 60-lecia kapłaństwa ks. prał. Andrzeja Klempa, emerytowanego proboszcza tejże parafii

60 LAT KAPŁAŃSTWA

JAN MURAWSKI

Jak zwykle tego typu rocznice, są okazją do wspomnień, refleksji, podsumowań.

Andrzej Anastazy Klemp urodził się 28 września 1933 r. w Toruniu. Po maturze wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie, gdzie studiował w latach 1951-57. Świecenia kapłańskie przyjął 28 kwietnia 1957 r.

Kapłaństwo

Wszystkie lata służby kapłańskiej Jubilata to urzeczywistnianie słów Pana Jezusa: „Nie troszczcie się zbyt o swoje życie, o to, co macie jeść i pić, ani o swoje ciało, czym się macie przyodzierać” (Mt 6, 25); „Starajcie się naprzód o królestwo (Boga) i o Jego sprawiedliwość, a to wszystko będzie wam dodane” (Mt 6, 33).

Po odbyciu praktyki w rodzinnej parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu został skierowany do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Katarzyny Aleksandryjskiej w nadmorskiej miejscowości Reda. W 1959 r. został przeniesiony do Nowego Miasta Lubawskiego, gdzie przez 7 lat posługiwał jako wikariusz w parafii pw. św. Tomasza.

Lata 1966-82 to okres posługi proboszczowskiej w parafii pw. Podwyższenia Krzyża

Świętego w Kaszczorku. Tutaj czekało go wiele poważnych zadań, m.in.: odbudowanie spalonego kościoła, podział parafii na Kaszczorek i Złotorię, a także zakończenie magisterium z prawa kanonicznego (ATK Warszawa, 1976 r.).

Funkcje i godności

W latach 80. XX wieku ks. prał. Andrzej został mianowany opiekunem Caritas okręgu toruńskiego. Kolejny awans to objęcie w 1982 r. funkcji proboszcza powstającej wówczas parafii pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego na osiedlu Rubinkowo III. Od tego momentu ów kapłan całkowicie oddał się roli budowniczego kościoła i zrezygnował z powierzonej mu funkcji w Caritas, ale nie na długo.

W okresie 1992–2001, w czasie powołania do życia diecezji toruńskiej, ponownie został skierowany do pracy na rzecz potrzebujących. Jako diecezjalny dyrektor Caritas, przy pomocy s. Zygmunty Kaszuby CSCII, tuż obok kościoła parafialnego na Rubinkowie III rozbudował Centrum Pielęgnacji Caritas. W 1986 r. został kanonikiem Kapituły Chełmińskiej, a 9 lat później kanonikiem Kapituły Katedralnej w Toruniu. W 2002 r. został dziekanem dekanatu Toruń III, a w 2007 r. kapelanem honorowym Jego Świątobliwości. Długie lata Ksiądz Prałat był również sędzią Sądu Biskupiego Diecezji Toruńskiej.

Każde dzieło materialne, nawet jeśli zostało bardzo solidnie zbudowane, kiedyś się rozpadnie. Serce ufające Bogu, będzie żyło wiecznie. O takie właśnie serca, kochające Boga i żyjące w świetle Ewangelii, Ksiądz Prałat walczył przez całe swoje kapłańskie życie i dziś, mimo sędziwego wieku, daje przykład kapłańskiej służby, ofiarności i wytrwałości w wierze.

Modlitwa i życzenia

Na zakończenie Mszy św. sprawowanej w intencji Jubilata ustawił się długi szereg parafian, by słowem i kwiatami okazać mu swoją wdzięczność i pamięć. Ks. prał. Andrzej obecnie jest rezydentem w naszej parafii, ciesząc się szcunkiem wiernych i troskliwą opieką obecnego proboszcza ks. kan. Mariusza Klimka, księży wikariuszy i bliskich mu osób.

Wspominając 60. rocznicę święceń kapłańskich ks. prał. Andrzeja Klempa, modlimy się w jego intencji o potrzebne łaski, radość i nagrodę wypływającą z obietnicy Pana Jezusa: „Każdy, kto dla mego imienia opuści dom, braci lub siostry, ojca lub matkę, dzieci lub pole, stokroć tyle otrzyma i życie wieczne odziedziczy” (Mt 19, 29).

Drogi Kapłanie, Jubilacie! Niech dobry Bóg daje Ci zdrowie i łaskę wytrwania aż do końca Twoich dni – jeszcze długiego i szczęśliwego życia. Szczęść Boże!

DUCHOWNI DIECEZJI CHEŁMIŃSKIEJ (128B)

W SŁUŻBIE KOŚCIOŁA I NAUKI (2)

Administrator wielu parafii, m.in.: Świętojańskiej w Toruniu, Nowym Mieście Lubawskim i Lubawie w czasie okupacji, po wojnie kapelan polskich żołnierzy tułaczy, później uczony o międzynarodowym autorytecie i propagator spraw polskich w Watykanie zawsze podkreślał gorące przywiązanie do swej diecezji macierzystej

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

W jedenastym dniu wojny Niemcy uwięzili księży z parafii Mariackiej w tzw. Okrągłaku naprzeciw ich kościoła. Ks. Jan Manthey opuścił więzienie 19 września, jednak miesiąc później został ponownie aresztowany i osadzony w Forcie VII razem z proboszczem ks. Franciszkiem Jankiem i kolegami wikariuszami – ks. Janem Mykowskim i ks. Stefanem W. Frelichowskim. Przyszły błogosławiony w liście z Dachau do rodziców (21 lutego 1942 r.) w zakamuflowany sposób opisał chwilę przed aresztowaniem na plebanii, kiedy księża Manthey i Mykowski daremnie usiłowali go ostrzec. Ks. Manthey został zwolniony do pracy duszpasterskiej już po 4 dniach. Po raz ostatni wpisał się do księgi chrztów w Toruniu 26 grudnia 1939 r.

Posługa przede wszystkim

W lutym 1940 r. krótko opiekował się parafią w Chełmży, a po zwolnieniu jej proboszcza ks. Gracjana Tretkowskiego ze Stutthofu został skierowany do Torunia. Bp Karol Maria Splett, administrator apostolski diecezji chełmińskiej, powierzył mu 24 lutego 1940 r. parafię Świętojańską w Toruniu osieroconą przez uwięzionego przez okupantów proboszcza Aleksandra Ziemińskiego. Po śmierci ostatniego przedwojennego prepozyta bazyliki w Sachsenhausen (o nim – „Głos z Torunia” nr 16/2017) ks. Jan pochował 12 maja 1940 r. urnę z prochami męczenników

Ks. inf. Jan Manthey (1906-68)

ka w krypcie kaplicy Nawiedzenia (obecnie pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy). Po wojnie wmurowano w tym miejscu tablicę opatrzoną obozowym emblematem.

Z początkiem listopada 1940 r. ks. Jan Manthey został administratorem parafii pw. św. Tomasza w Nowym Mieście Lubawskim i komisarzem biskupim na powiat lubawski. Obsługiwał także parafie w Brzoziu Lubawskim, Gwiżdżnachu i Kurzętniku, a gdy w 1941 r. przejął je ks. Alfons Mechlin, zwolniony z Dachau w sierpniu 1941 r. dzięki jego interwencji u bp. Splett, administrował parafiami w Łąkorzu, Lubawie i Kazanicach. Przyjęcie nominacji od biskupa zarządzającego diecezją z nadania okupantów wiązało się z dylematem moralnym, jednak ks. Jan Manthey na pustkowiu duchowym powstałym po ekster-

minacji współbraci w kapłaństwie (zob. „Męczennicy 1939” i „Męczennicy z łagrów”, „Głos z Torunia” nr 38, 42, 46/2014 r.) przyjął jednak postawę, którą można scharakteryzować słowami: „Posługa przede wszystkim”. O jego ówczesnej postawie świadczą czyny: np. na wieść o śmierci w Dachau ks. Leona Pryby, ostatniego przedwojennego proboszcza w Nowym Mieście, rozkazał bić w dzwony kościelne, narażając się gestapo. Dzięki jego zabiegom u bp. Splett od 8 września 1944 r. wznowiono odpusty Matki Bożej Łąkowskiej. W styczniu 1945 r. w ramach przymusowej ewakuacji ludności z powiatu nowomiejskiego został wywieziony na zachód, jednak uciekł z transportu.

Kapelan i uczony

Po wojnie był kapelanem wśród byłych jeńców w kilku przejściowych obozach polskich na terenie Niemiec. W grudniu 1949 r. zorganizował w Stuttgarcie comiesięczne audycje radiowe w języku polskim. Do pracy naukowej wrócił w 1950 r. w Papieskim Instytucie Archeologii Chrześcijańskiej. Jako sekretarz generalny (od 1961 r.) zorganizował Kongresy Archeologii Chrześcijańskiej w Rawennie (1962 r.) i Trewirze (1965 r.); przygotowania do kongresu w Barcelonie, przerwała nieoczekiwana śmierć 30 sierpnia 1968 r. Środowisko naukowe ceniło go jako znawcę archeologii, wykopalisk pod Bazyliką św. Piotra

w Rzymie i katakumb. Należał do Assoziiazione di Cultori di Archeologia i Polskiego Instytutu Historycznego w Rzymie oraz pełnił funkcję sekretarza Komitetu Sacrum Poloniae Millennium. Współpracował z polską sekcją Radia Watykańskiego. W 1960 r. objął obowiązki postulatora w sprawie beatyfikacji sługi Bożego bp. Konstantyna Dominika. Wiele publikował w czasopismach naukowych i religijnych. Papież Pius XII i Jan XXIII uhonorowali go tytułami prałackimi, a Paweł VI mianował protonotariuszem apostolskim (1965 r.).

Wiecznie zapracowany, zmarł na serce w czasie urlopu w Löwenstein w Wirtembergii w niespokojne lato 1968 r. Na jego pogrzebie w niedalekim Ludwigsburgu żegnali go: brat ks. Franciszek, liczni księża pracujący w Niemczech i rodak z ukończonej diecezji chełmińskiej ks. Henryk Muszyński, późniejszy prymas Polski.

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39
fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku do piątku
w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 85